

DOĞU KARADENİZ BÖLGESİNDE AKCİĞER HASTALARINDA BARSAK PARAZİTLERİ

ÖZET

Rize Göğüs Hastalıkları Hastanesine 1963 yılı içerisinde yatırılan 467 hasta çeşitli barsak parazitleri yönünden araştırıldı. Tüberkülozlularda askarit ve nekator oranının diğer akciğer hastalarına göre ortalama 2-2.5 misli kadar az olduğu görüldü. Bunun tüberküloz mikrobakterisi veya antitüberküloz ilaçların tesirine bağlı olabileceği üzerinde duruldu.

Dr. Ahmet SERPERSU*

GİRİŞ :

Bilindiği gibi Doğu Karadeniz Bölgesi hakkında barsak parazitlerine özellikle nekatora çok sık olarak rastlanmaktadır. Bu nedenle nekatorla savaş için özel dispenserler kurulmuştur ve halka parasız ilaç dağıtılmıştır. Böyle bir savaşa rağmen parazitlerin kökü hâlâ kazanamamıştır.

Bu çalışmada Göğüs Hastalıkları Hastanesine yatırılan her hasta barsak parazitleri yönünden araştırılmış ve göğüs hastalıklarındaki parazitler hakkında fikir edilmeye çalışılmıştır.

Materyel ve Metod :

Araştırma 60 yataklı Rize Göğüs Hastalıkları Hastanesine 1969 yılı içerisinde yatan 467 hasta üzerinde yapıldı. Tüberküloz tanısı klinik, radyolojik ve bakteriyolojik olarak konuldu. Vak'alarından 327 si akciğer ve plevra tüberkülozlu, 140 ı nontüberküloz akciğer hastaları idi. Yatan her hastada barsak parazitleri yönünden gaita tetkiki yapıldı. Gaita tetkikleri üç gün ara ile üçer defa tekrarlandı. Üzerine serum fizyolojik döküp gaita sulandırılarak yayıldıktan sonra lamel kapatıldı ve incelendi.

(*) Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi Göğüs Hastalıkları Kliniği Öğretim görevlisi.

Bulgular :

Hastaneye yatırılan 467 hastanın 198 i kadın, 269 u erkekti. Yaşları 14-70 arasında değişiyordu.

Tespit edilen parazit türleri askarit, nekator, oksiyür, tenya ve triko-sefaldi. Elde edilen bulgular Tablo: 1 de gösterilmiştir.

Tablo : 1 — Tüberküloz ve Non-tüberküloz Akciğer Hastalarındaki Barsak Parazitleri

Hastalık	Adet	Nekator		Askarit		Triko- Oksi- sefal yür Tenya		
Tüberküloz	327	28	% 8.5	34	% 10.3	7	2	3
Non-Tbc.	140	32	% 22.8	25	% 17.8	5	3	1
Toplam	467	60		59		12	5	4

Tartışma

Rize'de yaşayan yerli halk daha çok sığır eti tüketmektedir. Koyun eti ise çoğunlukla bölgeye geçici olarak gelen yabancılar tarafından yenilmektedir. Görüldüğü gibi bölgede tenya oranı düşüktür. Sığır etinin fazla yenilmesine rağmen tenya oranının düşük oluşunu etin çiğ olarak kullanıldığı gıdaların yenilmemesine bağlamak mümkündür. Bu bölgede barsak parazitleri özellikle nekator çok olup özel bir dispanser bu konuda çalışmaktadır.

Yukardaki tablonun incelenmesinden anlaşılacağı gibi hastaneye yatan tüberküloz hastaları non-tüberküloz akciğer hastalara oranla iki buçuk katı kadar fazladır. Tüberküloz hastalarda nekator ve askarit oranının non-tüberküloz akciğer hastalığı bulu-

nanlardakine göre oldukça düşük oluşu dikkati çekmektedir.

Çalışmamızın yerel olarak yapılmış bulunması sonuçların genelleştirilmesini, prevalans ve ensidans bakımından değerlendirilmesini engellemektedir. Bununla beraber tüberküloz hastalarında barsak parazitlerinin neden daha az görüldüğü, üzerinde durulacak bir konudur. Bunun tüberküloz bakterisi ya da antitüberkülo ilaçlarla ilgisi olabilir mi? Her ne kadar kortizon alan farelerde trichuris muri'se karşı immunolojik bir tolerans elde edildiği deneysel olarak gösterilmişse de antitüberkülo ilaçlarla helmintler arasında mevcut bir antagonizmayı telkin etmekte ise de böyle bir sonuca varmadan evvel daha geniş ve plânlı bir araştırmanın yapılması gerekmektedir.

SUMMARY

INTESTINAL PARASITES IN PATIENTS WITH PULMONARY INFECTION IN NORTHEASTERN PART OF TURKEY

327 tuberculotic, 140 non-tuberculotic patients were examined for the intestinal parasites. *Ascaris* and *taenia* were found 2-2.5 times less in tuberculotics

than in non-tuberculotics. whether it is due to the action of micobacterium tuberculosis or antituberculotic drugs was discussed.

KAYNAKLAR

1. Wakelin, D., Selby, G.R. : The induction of immunological tolerance to the parasitic ne-

matode *trichuris muris* in cortisone treated mice. *Immunology* 26: 1, 1974.